

Brott

130 misstänks för att ha blåst banker på mångmiljonbelopp

Det är – sett till antalet inblandade – en av de i särklass största bedrägerihärvorna någonsin i Sverige. 130 personer har delgivits misstanke, efter att banker blivit blåsta på mångmiljonbelopp. Hjärtadagen häktades fyra ungdomar från Göteborg, som anklagas för att ha övertalat kompisar att teckna blufflånen.

Brottsplanen i något förenklad form: Unga människor, merparten ostraffade, har tagit banklån på allt mellan 250 000 kronor och 1,6 miljoner. Därefter ska de ha lämnat över sina konto- och inloggningsuppgifter.

Pengarna har snabbt förts över till personer högre upp inom hierarkin. Initialt plockades de ut på kasinon utomlands. Senare skedde det genom bankomatuttag.

Småhandlarnas ersättning i sammanhanget har uppgått till 15 000-50 000 kronor i kontanter. Allt för att ingå i det som beskrevs som ett "bombsäkert upplägg".

I nästa skede har nämligen låntagarna – enligt uppdragsgivarnas instruktioner – återkommit till banken och hävdat att de råkat ut för ID-kapning. Därefter var kalkylen att bankerna (eller deras försäkringsbolag) skulle ta smällen genom att skulderna annullerades. Någonstans på vägen sprack det, någon såg ett mönster.

– Det började dyka upp en massa anmälningar från olika håll, förklarar kammaråklagare Maja Kullinger, som ansvarat för den synnerligen omfattande för-

undersökningen sedan starten i november 2017.

Sammanlagt har 130 personer delgivits misstanke om antingen grovt bedrägeri eller olika typer av penningtvångsbrott. Vilka som inom ett par veckor åtalas och slutligen ställs inför rätta är alltså oklart.

– Det handlar i alla fall om väldigt många, poängterar åklagaren. Hur stora summor har det rört sig om?

– Vi vill inte gå närmare in på det i dagsläget. Det är åttasiffriga belopp, svarar Maja Kullinger.

Enligt vad GP erfar kan initiativtagarna tjänat uppemot 40 miljoner kronor på blufflånen. De så kallade låntagarna är företrädesvis hemmahörande i Göteborgstrakten.

Emelie Carlström, vid polisen i Region Väst, har utrett den västsvenska delen av verksamheten.

– Vår uppfattning är att detta varit mycket välorganiserat. Det är unga vuxna som visserligen frivilligt gått med i detta, men som i efterhand tycker att de utnyttjats och känner sig lurade, säger Carlström.

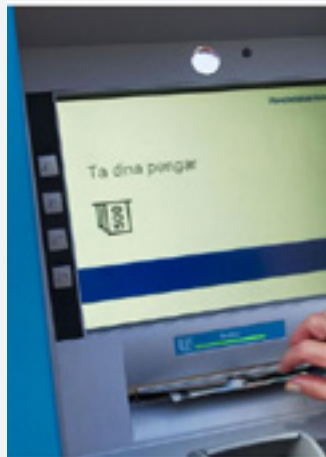
Fyra Göteborgsskallar (födda 1990, 1993, 1994 och 1996) frihetsberövades nyligen. De anses ha haft högre status än låntagarna.

– Vi tror väl att de fyra har spridit ordet, att de har fått folk att vara med på upplägget, konstaterar Emelie Carlström.

Ingen av dem har figurerat i kriminella sammanhang förut. Detsamma gäller så gott som samtliga av de som undertecknat lånehandlingar eller låtit andra använda deras person- och kontonummer. Majoriteten av dem som nu riske-

Fakta: Organisatörerna

- Bakom brottsplanen står, enligt polisens teorier, grov organiserad brottslighet från Stockholm och Uppsala.
- En man i 35-årsåldern, som tillhört det så kallade Östberganätverket från Älvsjö i södra Stockholm, utpekades som en av huvudmännen.
- Han sitter häktad efter att ha gripits utomlands.
- Mannen var en av dem som tvättade stora summor på olika kasinon i Sydeuropa.
- I Göteborg finns i första hand misstänkta "övertalare" på mellannivå, samt penningtvättare och låntagare.

Mycket av pengarna har hämtats ut via bankomater. Och eftersom uttag är spärrade vid 15.000 kronor i veckan, har det krävts att pengarna spridits på många konton.

”

Det är unga vuxna som visserligen frivilligt gått med i detta, men som i efterhand tycker att de utnyttjats och känner sig lurade.

Emelie Carlström
polisen

rar fällande domar, och som alltså efter detta dras med dryga skulder, har fasta anställningar och ordnade familjeförhållanden.

Advokat Mia Sandros företräder en ung kvinna som lånat 500 000 kronor – mot löfte om en mindre förtjänst.

– Min klient har blivit övertygad om en "affärsidé" som går ut på att man inte tar några egna risker, inte gör något som drabbar enskilda, och som är ett sätt att snabbt tjäna en liten slant utifrån en detaljerad manual, sa Mia Sandros till GP i samband med att kvinnan tilldelades offentlig försvarare.

Advokaten betonade också att hennes huvudman inte vetat något om den större bilden, inte ens hur stort lånet som ansöktes i hennes namn var.

Peter Linné
peter.linne@gp.se

GP granskar: Terrorn mot bönderna

Ica lämnar vegomässa efter GP:s granskning

Efter GP:s avslöjande om att personer med kopplingar till militant djurrättsaktivism arbetat som volontärer på Vegomässan i Stockholm, drar nu matjätten Ica tillbaka sin sponsring.

Vegomässan i Stockholm arrangeras varje år av en av Sveriges största djurrättsorganisationer, Djurrättsalliansen. Mässan har sponsrats av matjättar som Ica och Axfood-ägda Garant.

GP:s granskning visar bland annat att personer inom militanta Djurfrent arbetat som volontärer under mässan och att gruppen har nära kopplingar till Djurrättsalliansen. Granskningen avslöjar också hur personer inom Djurfrent spridit grova mordhot mot enskilda lantbrukare.

– Man blir lätt bestört, minst sagt. Det är helt galet att Ica och andra är med och sponsrar det här, har Arlabonden Anette Gustawson, som själv har blivit hotad av Djurfrent, sagt till GP.

Anette Gustawsons och många andra lantbrukares massiva kritik gör nu att Ica väljer att dra tillbaka sin sponsring av Vegomässan i Stockholm 2019.

– Det beror på uppgifterna att det finns personer som har anknytning till mässan som jobbat som volontärer och utövat hot mot lantbrukare. Vi vill vara tydliga med att vi inte står bakom det. Vi tar avstånd från allt våld och hot, säger Ola Fernvall, chef för extern kommunikation på Ica, till tidningen Land Lantbruk.

Ola Fernvall berättar också att han har tagit del av lantbrukarnas berättelser.

– Det är fruktansvärda historier man hör, säger han.

För tidningen ATL, Lantbrukets affärstidning, uppger Fernvall att Ica fört en dialog med arrangörerna som enligt bolaget tydligt har uppgett att de tar ställning mot våld och hot. Trots det väljer Ica att dra tillbaka sponsringen.

– Vårt deltagande har av vissa uppfattats som ett stöd för personer och organisationer som begår olagliga handlingar, och för att tydliggöra var vi på Ica står väljer vi att inte längre stå ut.

Efter GP:s granskning har även Axfood övervägt sitt framtida deltagande under Vegomässan.

– Vi kände inte till denna koppling tidigare. Vi tar givetvis avstånd från alla former av hot, skadegörelser och andra olagligheter, berättade Claes Salomonsson, presschef på Axfood.

Djurrättsalliansen säger att man tar avstånd från alla typer av våld och hot om våld. Man menar samtidigt att organisationen inte kan förväntas ha koll på vad personer aktiva för sälliansen gör på sin övriga tid.

Anders Abrahamsson
anders.abrahamsson@gp.se

Migrationsverket

Misstänkt föremål orsakade stort pådrag

Ett misstänkt farligt föremål under en bil utanför Migrationsverkets förvar i Källered ledde till en stor polisinsats i går kväll. 20 personer evakuerades och nationella bombskyddet larmades till platsen.

Vid 19.20-tiden avbröts insatsen då föremålet konstaterats vara ofarligt.

– Bedömningen är att föremålet inte kan explodera, sa insatsledaren Ulrik Wennberg till GP i går kväll.

– Utredningen fortsätter, bland annat med teknisk undersökning. Det är dock oklart med vilken rubricering, det beror på vad vi kommer fram till.

Var föremålet konstruerat så att det skulle se farligt ut?

– I och med att det uppfattades som att kunna vara farligt, kan det väl finnas anledning att tro att någon kan ha haft en sådan baktanke, säger Ulrik Wennberg.

Föremålet fanns under en bil som tillhörde en anställd på Migrationsverkets förvar i Källered.

Det första samtalet om det misstänkta föremålet ringdes in till polisen strax före klockan 17.

Beslutet att kalla in nationella bombskyddet togs strax före klockan 18 och polisens aktiviteten på platsen ökade markant.

– En grå "sopbilsliknande" lastbil som tillhörde Nationella bombskyddet rullade in på området och från vår position kunde vi se hur bombteknikerna undersökte bilen, berättade Anders Abrahamsson, GP:s reporter på plats, vid 18.30-tiden.

Räddningstjänsten sände på begäran av polisen flera enheter till platsen, något som är rutin vid den här typen av larm. Även ambulans larmades ut.

Anders Abrahamsson
Magnus Vasell
nyheter@gp.se

Räddningstjänsten ryckte ut på begäran av polisen.

Bild: Jonas Lindstedt